

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייים

ע"פ 7430/10

ע"פ 7501/10

ע"פ 7509/10 - ג'

לפני :
כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופטת ע' ארבל
כבוד השופט נ' הנדל

המערערים בע"פ 7430/10 :
1. פלוני
2. פלוני

המערער בע"פ 7501/10 : פלוני

המערער בע"פ 7509/10 : פלוני

נ ג ד

המשיבה :
מדינת ישראל

ערעורים על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בחיפה
בתפ"ח 13612-04-09 מיום 1.9.2010 שניתן ע"י כב'
השופטים י' אלרון, מ' גלעד ומ' רניאל

תאריך הישיבה : ט' בטבת התשע"ב (4.1.12)

בשם המערערים בע"פ
עו"ד אחמד מסאלחה : 7430/10

בשם המערער בע"פ 7501/10 : עו"ד לאה צמל

בשם המערער בע"פ 7509/10 : עו"ד אביגדור פלדמן ; עו"ד חיים יצחקי

בשם המשיבה : עו"ד שלומי אברמזון

פסק דין

השופט א' גרוניס:

1. נגד המערערים התנהל הליך פלילי לפני בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד השופטים י' אלרון, מ' גלעד ו-מ' רניאל). במסגרת הסדר טיעון הודו המערערים בעובדות כתב אישום מתוקן. לפנינו ערעורים על חומרת העונש שנגזר על המערערים בתום ההליך.

2. המערערים בערעורים שלפנינו, שהם כולם אזרחים ישראלים, עמדו לדין יחד עם אדם נוסף בבית המשפט המחוזי בחיפה. בשלב מסוים, ולאחר שמיעת חלק מהראיות, גובש הסדר טיעון עם כל הנאשמים. במסגרת הסדר הטיעון הומר כתב האישום המקורי בכתב אישום מתוקן. המערערים והנאשם הנוסף (להלן – נאשם 5) הודו בעובדות כתב האישום המתוקן. אלו הם, בתמצית, עיקר פרטיו של כתב האישום המתוקן: המערער בע"פ 7509/10, עבדאללה חרובה (להלן – עבדאללה), הוא יליד 1989. בשלהי שנת 2008 יצר עבדאללה קשר, באמצעות רשת האינטרנט, עם אדם ששמו אבו קאסם. השניים שוחחו על המצב ברצועת עזה, והסכימו כי יש להגיב לפעולות צה"ל ברצועה בדרך של ביצוע פיגועים נגד ישראל. אבו קאסם מסר לעבדאללה כי עליו להיערך לבצע פיגועים וללמוד כיצד להכין מטעני חבלה. בהמשך לכך הכין עבדאללה מטען חבלה מאולתר וניסה לייצר שני אקדחים מאולתרים. עבדאללה אף הכין סרטון המדגים כיצד לחטוף אדם. בכך לא הסתכמו פעולותיו של עבדאללה; הלה יצר בשלב מסוים קשר עם המערער בע"פ 7501/10, סוהייב כבהה (להלן – סוהייב), יליד 1989. הקשר בין השניים נוצר באקראי ברשת האינטרנט. השניים הסכימו כי יש לבצע פעולות נקמה עקב פעילות צה"ל ברצועת עזה. הם שוחחו על הצורך בהכנה ובהשגה של מטעני חבלה; על מתווה פעולה לביצוע פיגוע; ועל דרכים למימון הפעילות. כמו-כן הסכימו השניים כי יש להקים חולייה עצמאית שתבצע את תוכנית הקשר.

3. בהמשך לאירועים המתוארים, פנה סוהייב למערערים 1-2 בע"פ 7430/10: קותייבה כבהה (להלן – קותייבה) ומוחמד כבהה (להלן – מוחמד), שניהם ילידי 1990. השניים הסכימו להיות חברים בחוליה שמטרתה עריכת פיגועים נגד כוחות הביטחון (יוצר, כי בהמשך פנה סוהייב אף לנאשם 5, אשר הסכים להצטרף לחוליה). סוהייב, קותייבה ומוחמד ערכו מספר מפגשים. במהלך אחד המפגשים הכינו השלושה מקום

מסתור לצורך הטמנת כלי נשק. בנוסף הציג סוהייב לקותייבה ומוחמד הוראות להכנת מטעני חבלה וביקש מהם להשיג מטענים וכלי נשק. בהמשך, פנה קותייבה לסוהייב והציע למכור לו שני מטעני חבלה אותם רכש מאדם אחר. סוהייב לא רכש את המטענים מאחר שסבר כי הללו אינם מתאימים לפעילות החוליה. יצוין, כי לגבי סוהייב צוין בכתב האישום כי הוא ביצע פעולות שונות לאיתור יעד לפיגוע. בכתב האישום הודגש עוד, כי לאורך התקופה המתוארת בכתב האישום עמד סוהייב בקשר עם עבדאללה.

4. כאמור, המערערים הודו בביצוע המעשים שתוארו עד עתה, ובביצוע העבירות שיוחסו להם בכתב האישום, כדלקמן. כל המערערים הודו בביצוע עבירה של קשר לסיוע לאויב במלחמה לפי צירוף הסעיפים 92, 99 ו-499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין). בנוסף לעבירה זו הודו הארבעה בביצוע עבירות נוספות. עבדאללה הודה בביצוע עבירה של גילוי החלטה לבגוד לפי סעיף 100 לחוק העונשין, ועבירות בנשק לפי צירוף הסעיפים 144(א) ו-144(ב) לחוק העונשין. סוהייב הודה בביצוע עבירה של חברות בהתאחדות בלתי מותרת לפי תקנה 85(1)(א) לתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 (להלן – תקנות שעת חירום), ועבירה של מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת לפי תקנה 85(1)(ג) לתקנות שעת חירום. קותייבה הודה בביצוע עבירה של חברות בהתאחדות בלתי מותרת לפי תקנה 85(1)(א) לתקנות שעת חירום; עבירה של מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת לפי תקנה 85(1)(ג) לתקנות שעת חירום; ועבירות בנשק לפי צירוף הסעיפים 144(א), (ב) ו-144(ב) לחוק העונשין. מוחמד מצידו הודה בביצוע עבירה של חברות בהתאחדות בלתי מותרת לפי תקנה 85(1)(א) לתקנות שעת חירום.

5. לאחר שמיעת טיעונים לעונש גזר בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד השופטים י' אלרון, מ' גלעד ו-מ' רניאל) את העונשים הבאים: על עבדאללה ועל סוהייב נגזר עונש זהה של 11 שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי. על קותייבה נגזר עונש של 8 שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי ואילו על מוחמד גזר בית משפט קמא עונש של 6 שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי. בגזר הדין עמד בית המשפט המחוזי על חומרת העבירות שביצעו המערערים, והתייחס לשיקולי ענישה אינדיבידואליים ביחס לכל אחד מהם. הערעורים שלפנינו מופנים, כאמור, נגד חומרת העונש.

6. לא ראינו מקום להתערב בגזר דינו של בית המשפט המחוזי. אומנם, העונשים שנגזרו על המערערים אינם קלים ולא נעלמו מעינינו טענות באי כוחם בעניין רף הענישה הנהוג ביחס לעבירות דומות לאלה שביצעו המערערים. דא עקא, איננו סבורים כי העונש שנגזר על המערערים סוטה ממתחם הענישה המקובל באופן המצדיק את התערבותנו בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית. זאת, מן הטעמים שיפורטו עתה. נראה כי מיותר יהיה להרחיב את הדיבור על חומרת המעשים שביצעו המערערים. המערערים, שהם אזרחי ישראל, קשרו קשר, כל אחד לפי חלקו שלו, לבצע פעולות עוינות נגד כוחות הביטחון. מלבד קשירת הקשר ביצעו המערערים פעולות הכנה רבות המלמדות על נכונותם ורצונם להגשים את הקשר. נזכיר, כי עבדאללה הכין מטען חבלה מאולתר, ניסה לייצר כלי נשק ואף הכין סרטון וידאו המדגים כיצד לחטוף אדם. סוהייב מצידו נקט פעולות שונות להקמת חולייה שתפקידה היה לבצע את הפעילות העוינת. הוא גייס את קותייבה, מוחמד והנאשם הנוסף לחוליה. הוא ערך מפגשים שונים עם קותייבה ומוחמד לצורך קידום פעילותה של החוליה. השלושה אף הכינו מקום מסתור להטמנת כלי נשק. זאת ועוד, לפי כתב האישום איתר סוהייב מקום אימונים של כוחות צה"ל. סוהייב צילם את המקום ועידכן את עבדאללה כי מדובר "ביעד ראוי לשיטתו לביצוע הפיגוע". אשר לקותייבה ומוחמד: הללו נענו להזמנתו של סוהייב והסכימו להיות חלק מהחוליה. השניים נפגשו עם סוהייב מספר פעמים, כפי שתואר לעיל. קותייבה אף הודה כי ביקש למכור לסוהייב שני מטעני חבלה שרכש מאדם אחר, המסוגלים להמית אדם או להזיק לו. הנה כי כן, המעשים שביצעו המערערים הינם מופלגים בחומרתם. צדק בית המשפט המחוזי משקבע כי מעשים אלה מצדיקים הטלת ענישה חמורה ומרתיעה.

7. סנגוריהם המלומדים של עבדאללה וסוהייב טענו לפנינו, כי יש לקחת בחשבון בגזירת העונש את העובדה שחלק משמעותי מן המעשים שביצעו מרשיהם נעשו ברשת האינטרנט. בתמצית, טענתם היא כי לא הייתה לעבדאללה וסוהייב כוונה של ממש לבצע פעילות עבריינית מחוץ ל"מרחב הוירטואלי". טענה זו אינה מקובלת עלינו. כפי שצינו, פעולותיהם של עבדאללה וסוהייב לא התמצו בניהול שיחות ברשת האינטרנט. השניים ביצעו פעילות עבריינית מוחשית ופיזית, אשר מצדיקה כשלעצמה ענישה חמורה. הכוונה היא בין היתר לכך שעבדאללה הכין מטען חבלה מאולתר בביתו; ניסה לייצר כלי נשק; והכין סרטון המדגים פעולה של חטיפת אדם. סוהייב מצידו, אשר מעורבותו החלה כאמור בעקבות שיחה אקראית עם עבדאללה באינטרנט, המשיך וביצע פעולות תכנון שונות ביחד עם המעורבים שגייס לחוליה. ברי, כי עצם העובדה שהרקע לפעולות אלה הוא שיחות באינטרנט בין עבדאללה לבין אבו קאסם,

ובין עבדאללה לבין סוהייב, אינה מהווה טעם להקלה בעונש. אדרבה, רשת האינטרנט מהווה כר פורה לביצוע פעילות עבריינית מסוגים ומינים שונים, ובין היתר פעילות המכוונת נגד ביטחון המדינה. אין להתעלם מכך שעידן האינטרנט הוביל להקלה משמעותית, מבחינה טכנית, בביצוע עבירות כגון קשירת קשר לביצוע דבר עבירה. כך, במקרה שלפנינו אין חולק כי ההיכרות בין עבדאללה וסוהייב, שהם הנאשמים העיקריים בכתב האישום, נעשתה באקראי דרך האינטרנט. כלומר, ייתכן שאלמלא המפגש האקראי באינטרנט לא היו השניים נפגשים וקושרים קשר לבצע את המעשים שתוארו בכתב האישום. הנה כי כן, המקרה דנא מדגים את הצורך להטיל ענישה מרתיעה על תופעות הלוואי השליליות והעברייניות שנלוו להתפתחויות הטכנולוגיות ברשת האינטרנט (ראו והשוו, ע"פ 3417/10 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 6 (טרם פורסם, 31.1.2011)).

8. המערערים הציגו לפנינו שיקולים שונים המצדיקים לגישתם הקלה בעונש. הכוונה היא, בין היתר, לגילם הצעיר של המערערים (כולם ילידי 1989-1990); לרקע המשפחתי הנוגע לכל אחד מהם; להיעדר עבר פלילי; לנתונים החיוביים שהוצגו לגביהם בתסקירי שירות המבחן; וכן לכך שהארבעה קיבלו אחריות והודו במעשים שיוחסו להם במסגרת הסדר טיעון. שקלנו את טענות המערערים אך איננו סבורים, כאמור, כי די בטעמים אלה כדי להצדיק סטייה מגזר-דינו של בית המשפט המחוזי. נדגיש, כי בית המשפט המחוזי התחשב בשיקולים הנזכרים ולא התעלם מהם. סוגיה נוספת הטעונה התייחסות היא טענה מרכזית שהועלתה על-ידי בא-כוחו של עבדאללה, הנוגעת לרקע המשפחתי המיוחד של מרשו. יצוין, כי חלק ניכר מן הטיעונים בנושא זה נשמע בפני בית משפט קמא בדלתיים סגורות ונאסר לפרסום בהחלטתנו מיום 4.1.2012. אכן, הרקע המשפחתי של עבדאללה מהווה נסיבה הפועלת לטובתו, שכן אין ספק כי משפחתו של עבדאללה היא משפחה נורמטיבית שתרמה רבות לביטחון המדינה. בנסיבות העניין שלפנינו שוכנענו כי מדובר בשיקול לקולא המצדיק התחשבות בגזירת עונשו של עבדאללה. אלא, שעיון בגזר דינו של בית משפט קמא מלמד כי שיקול זה קיבל ביטוי בגזירת העונש. נזכיר, כי על עבדאללה וסוהייב נגזר עונש זהה. זאת, אף שהשוואת המעשים שביצעו השניים מובילה אל המסקנה כי מעשיו של עבדאללה היו חמורים יותר מאלה של סוהייב. כלומר, העובדה שבסופו של דבר בחר בית משפט קמא לגזור עונש זהה על השניים, חרף ההבדל המסוים בחומרת המעשים, משקפת את התחשבותו של בית המשפט המחוזי ברקע המשפחתי של עבדאללה, ועניין זה קיבל ביטוי מפורש בגזר דינו של בית המשפט המחוזי (עמ' 17).

שוכנענו, איפוא, כי הערכאה הדיונית התחשבה בשיקול הנוגע לרקע המשפחתי של עבדאללה ואיננו רואים מקום להתערב בשיקול דעתה בנושא זה.

9. סיכומם של דברים: המקרה דנא אינו מצדיק התערבות בשיקול הדעת הנתון לערכאה הדיונית בשלב גזירת העונש. לפיכך, הערעורים נדחים.

ניתן היום, י"ב בשבט התשע"ב (5.2.2012).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 10074300_S03.doc גק+הג
מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il